

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

**Ομιλία Προέδρου Διοικητικού Συμβουλίου ΑΗΚ,
κας Δέσποινας Παναγιώτου Θεοδοσίου στο
11^ο Ενεργειακό Συμπόσιο**

31 Οκτωβρίου 2023

Έντιμε κύριε Υπουργέ
Αγαπητοί Σύεδροι

Σε ένα διεθνές περιβάλλον έντονης μεταβλητότητας, οι επιπτώσεις είναι ιδιαίτερα αισθητές στον ενεργειακό τομέα, κάτι που φυσικά επηρεάζει και την Κύπρο.

Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, μέσα σε αυτές τις συνθήκες, καλείται να ανταποκριθεί σε πληθώρα προκλήσεων. Ξεχωρίζει η επιτακτική ανάγκη να ευοδωθούν οι προσπάθειές μας για μεγαλύτερη διείσδυση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ).

Η ένταξη ΑΠΕ στο ενεργειακό μείγμα παραγωγής της ΑΗΚ, είναι απαραίτητη προϋπόθεση για να μειωθεί αφενός η εξάρτηση της χώρας μας από συμβατικά καύσιμα και αφετέρου για να καταστεί δυνατή η σταθεροποίηση και η σταδιακή μείωση των τιμών ηλεκτρισμού σε πιο χαμηλά επίπεδα.

Η μετάβαση από τη συμβατική παραγωγή (με ορυκτά καύσιμα) σε πράσινη ενέργεια, αποτελεί λοιπόν κορυφαία πρόκληση. Η επιτυχής αντιμετώπισή της απαιτεί την ένωση των δυνάμεων όλων των συμμετεχόντων, ιδιωτών και ΑΗΚ. Σε αυτή τη μεγάλη προσπάθεια, θεωρούμε αυτονόητη και επιβεβλημένη τη συμμετοχή του μεγαλύτερου ενεργειακού Οργανισμού του τόπου, που διαθέτει την αναγκαία εμπειρία και τεχνογνωσία.

Στην κατεύθυνση αξιοποίησης των ΑΠΕ, η Αποθήκευση ενέργειας θεωρείται μία από τις βασικές παραμέτρους της ευελιξίας που είναι απαραίτητη στα σύγχρονα συστήματα ενεργειακής διαχείρισης. Σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Αποθήκευση Ενέργειας (European Association of Energy Storage), η Ευρώπη χρειάζεται ηλεκτρική

αποθήκευση ισχύος 200GW (γιγαβατ) για να πετύχει τους κλιματικούς στόχους του 2030 και 600GW (γιγαβατ) για τους στόχους του 2050. Από αυτά, σημαντικό ποσοστό θα προέρχεται από συστήματα μπαταριών που μπορούν να εγκατασταθούν σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα. Μακροπρόθεσμα, για μεγαλύτερες διεισδύσεις ΑΠΕ, σημαντικό ποσοστό θα αποτελέσουν και οι τεχνολογίες πιο μακρόχρονης εγκατάστασης, περιλαμβανομένης της αντλησιοταμίευσης, που αποτελεί σήμερα πέραν του 90% της αποθήκευσης παγκόσμια.

Στην Κύπρο, λόγω των ιδιομορφιών της χώρας μας, η αποθήκευση καθίσταται επιτακτική, καθώς δεν υπάρχει καμιά ηλεκτρική διασύνδεση με άλλα συστήματα. Όμως οι διαθέσιμοι φυσικοί πόροι και η εδαφική μορφολογία δεν ευνοούν την αντλησιοταμίευση. Συνεπώς για να διευρύνουμε τη διείσδυση των ΑΠΕ στο ενεργειακό μας μίγμα, πρέπει να στραφούμε άμεσα σε άλλες σύγχρονες τεχνολογίες αποθήκευσης. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Βασική Ρυθμιζόμενη Δραστηριότητα Μεταφοράς, σε συνεργασία με τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου, έχουν προχωρήσει σε προκαταρκτική μελέτη για εγκατάσταση συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας, μέσω μπαταριών, συνολικής χωρητικότητας 240 MWh. Ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται στα 60 εκατομμύρια ευρώ, ποσό που προβλέπεται να χρηματοδοτηθεί από Ευρωπαϊκά Ταμεία. Σε περίπτωση έγκρισης, το έργο εκτιμάται να ολοκληρωθεί εντός του 2025.

Χαιρετίζουμε τις προσπάθειες του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας για τα σχέδια ανάπτυξης έργων ΑΠΕ και Αποθήκευσης. Προσβλέπουμε ότι θα διασφαλιστεί το ισότιμο δικαίωμα συμμετοχής της ΑΗΚ Παραγωγής στο πλαίσιο ενός υγιούς ανταγωνισμού. Με τον τρόπο αυτό, και η ΑΗΚ θα συνεισφέρει αφενός στην προσπάθεια της Πολιτείας για περαιτέρω διείσδυση των ΑΠΕ στο ηλεκτρικό σύστημα της Κύπρου και αφετέρου στη σημαντική μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, με αποτέλεσμα τη μείωση της τιμής στον καταναλωτή. Κάτι που πρέπει να αποτελεί κοινό στόχο όλων των εμπλεκόμενων του τομέα ενέργειας.

Κυρίες και Κύριοι,

Αναφέρθηκα σε μια σειρά προκλήσεων που αντιμετωπίζει η ΑΗΚ και ήδη είδαμε μαζί μία από αυτές, το ζήτημα μεγαλύτερης διείσδυσης των ΑΠΕ και την υλοποίηση του σχετικού προγράμματος ανάπτυξής τους. Στο πεδίο των προκλήσεων έχουμε μπροστά μας το

άνοιγμα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και την επιτυχημένη συμμετοχή μας στο νέο ανταγωνιστικό περιβάλλον, την έλευση του φυσικού αερίου και την παράλληλη ολοκλήρωση των αναγκαίων μετατροπών στις μονάδες παραγωγής του ΗΣ Βασιλικού για χρήση Φυσικού Αερίου, την εγκατάσταση της Μονάδας Αρ. 6 στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Βασιλικού, την εγκατάσταση υποδομής ευφών συστημάτων μέτρησης, καθώς και τα έργα ανάπτυξης στα Δίκτυα Μεταφοράς και Διανομής.

Στόχος μας είναι να ανταποκριθούμε στην αποστολή μας, που δεν είναι άλλη από την αναβαθμισμένη εξυπηρέτηση του συνόλου των καταναλωτών, προσφέροντας με ασφάλεια και αξιοπιστία, ποιοτικές υπηρεσίες στους Τομείς της Ενέργειας και άλλων δραστηριοτήτων, αξιοποιώντας νέες τεχνολογίες, με σεβασμό στην κοινωνία, το περιβάλλον και τους ανθρώπους μας, συνεισφέροντας στην ανάπτυξη της χώρας. Η απρόσκοπτη και αξιόπιστη παροχή ηλεκτρικής ενέργειας, αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα. Γι' αυτό και συνεχώς εξελίσσουμε τις υποδομές μας, αναβαθμίζουμε τις υπηρεσίες μας και ενδυναμώνουμε το Δίκτυό μας. Στο πλαίσιο του ρόλου της ΑΗΚ, θέλουμε πλέον να συνδεόμαστε όλο και περισσότερο με στόχους βιώσιμης ανάπτυξης, συμβάλλοντας ουσιαστικά σε μια καλύτερη ποιότητα ζωής για όλους.

Στις μεγάλες αλλαγές που έχουν τροχοδρομηθεί από την ΑΗΚ ανήκουν και οι έξυπνοι μετρητές. Μέσω των λειτουργικών τους δυνατοτήτων, προσφέρουν πολλαπλά οφέλη στους καταναλωτές, για παράδειγμα παρέχοντας αναλυτική πληροφόρηση για τον τρόπο με τον οποίο καταναλώνουν ηλεκτρική ενέργεια με βάση τις ανάγκες τους. Οι καταναλωτές εφοδιάζονται με ένα σύγχρονο εργαλείο εξοικονόμησης ενέργειας που τους παρέχει σημαντικά οικονομικά οφέλη. Σύμφωνα με σχετική απόφαση της ΡΑΕΚ, σχεδιάζεται η αντικατάσταση 400.000 συμβατικών μετρητών με έξυπνους, σε ένα χρονοδιάγραμμα υλοποίησης που θα ολοκληρωθεί το 2026.

Οι έξυπνοι μετρητές, το Σύστημα Ελέγχου Διανομής SCADA/ADMS και το σύστημα MDMS (το σύστημα δηλαδή διαχείρισης των μετρητικών δεδομένων), που αποτελεί θεμέλιο αξιοπιστίας και διαφάνειας για την εύρυθμη και ομαλή λειτουργία της ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρισμού, συνιστούν τη βάση των έξυπνων δικτύων που αναπτύσσονται εξελικτικά από την ΑΗΚ.

Σε στενή συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς, η ΑΗΚ υλοποιεί το στρατηγικό της σχεδιασμό. Επιδιώκουμε να είμαστε στην πρώτη γραμμή των ενεργειακών αλλαγών της επόμενης δεκαετίας. Στο επίκεντρό τους είναι η μετάβαση στην οικονομία μηδενικού άνθρακα, με καθοριστικό παράγοντα την καθολική διείσδυση και αποδοτική διαχείριση της πράσινης ενέργειας. Προς αυτή την κατεύθυνση, συνεχίζουμε να διαχειριζόμαστε όλα τα σχέδια του Υπουργείου Ενέργειας για την ιδιοκατανάλωση και την παραγωγή ηλεκτρισμού από Φωτοβολταϊκά Συστήματα. Επιπλέον, η ΑΗΚ έχει εντάξει προς χρηματοδότηση ένα σύνολο από αναπτυξιακά έργα που αποσκοπούν στην περαιτέρω διείσδυση των ΑΠΕ στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «ΘΑΛΕΙΑ 2021-2027». (Το ποσό χρηματοδότησης ανέρχεται στα 83 εκατομμύρια ευρώ)

Η χρήση οπτικών ινών για τις ανάγκες μετεξέλιξης του ηλεκτρικού δικτύου αποτελεί επίσης αναπόσπαστο μέρος της στρατηγικής μας που, μαζί με τη μετεξέλιξη του δικτύου Διανομής και την καθολική λειτουργία του SCADA/ADMS, θα προσφέρει τα αναγκαία εργαλεία για ολοκληρωμένη δυναμική διαχείριση του Συστήματος Διανομής. Πάντα προς όφελος του συνόλου των καταναλωτών.

Θα ήθελα στο σημείο αυτό να κάνω μια ειδικά αναφορά στον προγραμματισμό της ΑΗΚ για υλοποίηση Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Ο Οργανισμός έχει ετοιμάσει το σχετικό πλάνο ανάπτυξης, για το οποίο έχει επιτευχθεί η συναίνεση τόσο του Υπουργείου Ενέργειας, όσο και της ΡΑΕΚ, με πρόσφατη απόφασή τους. Η εξέλιξη αυτή θα επιτρέψει στην ΑΗΚ την ενεργή εμπλοκή της στον τομέα των ΑΠΕ και τη συνεισφορά της στην επίτευξη των εθνικών στόχων για ενεργειακή μετάβαση. Ήδη, έχει τεθεί σε λειτουργία το ΦΒ πάρκο Ακρωτηρίου, συνολικής ισχύος 12 MW, το οποίο εντάσσεται στο μείγμα παραγωγής της ΑΗΚ. Το κόστος ενέργειας από το ΦΒ αυτό είναι περίπου στα 5,5 σεντ ανά κιλοβατώρα, και θα προσφέρει την πρώτη, έστω μικρή, μείωση του κόστους ενέργειας στο σύνολο των καταναλωτών της ΑΗΚ. Με την ολοκλήρωση των διαβουλεύσεων και την έγκριση της συμμετοχής της ΑΗΚ στον τομέα των ΑΠΕ, εντείνουμε τις προσπάθειες μας για την περαιτέρω ανάπτυξη τέτοιων έργων. Έτσι ώστε η μικρή σήμερα επίδραση στη μείωση της τιμής ηλεκτρικής ενέργειας να αρχίσει να γίνεται αισθητή σταδιακά στους καταναλωτές.

Παράλληλα η ΑΗΚ αξιοποιώντας την τεχνογνωσία και εμπειρία της και σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας, εγκατέστησε φωτοβολταϊκά συστήματα σε 405 σχολεία της Κύπρου. Ένα έργο που συνιστά σημαντικό βήμα για το ενεργειακά βιώσιμο μέλλον του τόπου μας και που αποτελεί, ταυτόχρονα, μια πύλη ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της νέας γενιάς.

Να σας πληροφορήσω εδώ πως, σε μια άλλη δράση, η ΑΗΚ έχει προχωρήσει σε Συμφωνία με τον ΟΚΥΠΥ για την παροχή Συμβουλευτικής Υπηρεσίας και Τεχνικής Υποστήριξης, στην εγκατάσταση Φ/Β συστήματος ισχύος περίπου 1,3MWp, στο χώρο στάθμευσης του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας.

Πέραν αυτών, η ΑΗΚ είναι ευθυγραμμισμένη με τον στόχο της αιεφόρου ενεργειακής ανάπτυξης, παρακολουθεί τις τεχνολογίες αιχμής και συμμετέχει ενεργά σε διάφορα ευρωπαϊκά προγράμματα έρευνας και καινοτομίας.

Κυρίες και Κύριοι

Διευρύνοντας τις δραστηριότητες της, η ΑΗΚ δημιούργησε πριν οκτώ χρόνια την Υπηρεσία e-charge, παρέχοντας στους χρήστες ηλεκτρικών οχημάτων πρόσβαση για ασφαλή και αξιόπιστη φόρτιση του οχήματος τους, σε Δημόσιους χώρους όπου έχουν εγκατασταθεί φορτιστές. Η Υποδομή Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων αποτελείται από 32 φορτιστές ημιταχείας και ταχείας φόρτισης, με 64 σημεία φόρτισης σε διάφορα σημεία της ελεύθερης Κύπρου. Το επόμενο διάστημα προγραμματίζονται να εγκατασταθούν ακόμη 50 φορτιστές Παγκύπρια.

Στρατηγικός πυλώνας ανάπτυξης της ΑΗΚ είναι η εξοικονόμηση ενέργειας σε όλα τα στάδια: Από την Παραγωγή, τη Μεταφορά, τη Διανομή και την Προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας στον τελικό καταναλωτή. Στο πλαίσιο αυτό, έχουν γίνει συμφωνίες με όλες τις Κοινότητες και Δήμους για αντικατάσταση των ενεργοβόρων φωτιστικών οδικού φωτισμού με λαμπτήρες LED. Με την αντικατάσταση των λαμπτήρων επιτυγχάνονται εξοικονομήσεις της τάξης του 60%, με αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση του κόστους λειτουργίας αλλά και συντήρησης (μεγαλύτερη διάρκεια ζωής), συμβάλλοντας ταυτόχρονα στην προστασία του περιβάλλοντος. Τα οφέλη είναι σημαντικά και απλώνονται σε όλη την κοινωνία και την οικονομία.

Στο πλαίσιο της αναπτυξιακής της πολιτικής, η ΑΗΚ επενδύει στον τομέα της αφαλάτωσης. Το 2013 κατασκευάστηκε η Μονάδα Αφαλάτωσης στον Η/Σ Βασιλικού, η οποία παράγει υψηλής ποιότητας πόσιμο νερό που διατίθεται στο σύστημα υδροδότησης του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων στη βάση μακροχρόνιας συμφωνίας μεταξύ ΑΗΚ και ΤΑΥ. Είμαστε περήφανοι που μπορούμε και συμβάλλουμε στην παραγωγή ενός αγαθού ζωτικής σημασίας όπως είναι το νερό.

Επιδίωξη του Οργανισμού είναι η αξιοποίηση του υψηλού επιπέδου εξειδικευμένης γνώσης και εμπειρίας που διαθέτει στους τομείς δραστηριοποίησής του. Στην κατεύθυνση αυτή, η ΑΗΚ προχώρησε σε μια σημαντική ενέργεια: Το σύγχρονο και διαπιστευμένο από το 2015 εργαστήριο χημικών αναλύσεων που διαθέτει αποτελεί σημείο αναφοράς στον χώρο του και ένα από τα πλέον αξιόπιστα χημικά εργαστήρια εντός και εκτός συνόρων, προσφέροντας υπηρεσίες κορυφαίας ποιότητας.

Αγαπητοί Σύεδροι,

Η ΑΗΚ, για περισσότερα από 70 χρόνια, συμβάλλει στην ανάπτυξη της οικονομίας και στην πρόοδο της κοινωνίας, ως ο ισχυρός ενεργειακός πυλώνας της Κύπρου. Με την ενέργεια να αποτελεί κρίσιμο αγαθό, η ευθύνη μας, σε αυτές τις δύσκολες εποχές για όλους, είναι να ανταποκρινόμαστε αποτελεσματικά στις ανάγκες και απαιτήσεις των καιρών. Είναι ξεκάθαρο πως, στο νέο ενεργειακό περιβάλλον, η Κύπρος χρειάζεται να ενισχύσει την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Κάτι που πρέπει να γίνει με σταθερά και γρήγορα βήματα.

Η ΑΗΚ, σε ένα περιβάλλον υγιούς ανταγωνισμού αλλάζει, εξελίσσεται και αναπτύσσεται, στον δρόμο της ψηφιοποίησης, της αυτοματοποίησης και της εφαρμογής πιστοποιημένων, στη βάση διεθνών προτύπων, συστημάτων διαχείρισης ποιότητας, Ασφάλειας και Υγείας και Περιβάλλοντος.

Παρέχοντας *ενέργεια ζωής*, η ΑΗΚ αποτελεί τον εγγυητή της ενεργειακής μετάβασης της Κύπρου. Για ένα καλύτερο, βιώσιμο μέλλον για όλους.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας